

KLASA VI

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego.
Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych i formy aktywności, które będą oceniane na zajęciach.
Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.**

Temat lekcji	Wymagania			
	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
Uczeń				
Wymagania edukacyjne z języka polskiego – klasyfikacja śródroczna (na pierwsze półrocze):				
Planujemy pracę w nowym roku szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podpisuje zeszyt – pod kierunkiem nauczyciela lub na podstawie wzoru sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podpisuje zeszyt – stara się samodzielnie sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, jaki jest ich cel – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń, stara się wyrazić własną ocenę na ten temat – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, czemu służą – sprawnie posługuje się spisem treści – prezentuje ogólnie zawartość podręcznika i zeszytu ćwiczeń oraz wyraża swoją ocenę – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania
Rozdział I. Świat uczuć				
W jakim nastroju jest poeta, który „zamiast	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela

<p>człowiekiem powinien być wiosną”? Kazimierz Wierzyński, <i>Zielono nam w głowie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – krótko wypowiada się na temat nastroju utworu – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – określa nastrój utworu – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę zidentyfikowania go – zauważa znaczenia dosłowne i przenośne w utworze – wyodrębnia z tekstu związki frazeologiczne – podejmuje próbę określenia uczuć przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – określa nastrój utworu, wskazuje na znaczenia dosłowne i przenośne – określa podmiot liryczny – zauważa obrazy poetyckie w wierszu – łączy nastrój wiersza z nastrojem obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wartości w utworze, określając nastrój utworu – objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne, wyodrębniając obrazy poetyckie – nazywa uczucia przedstawione w wierszu i zestawia je z uczuciami wywołanymi obrazem
<p>Jak sobie radzić z trudnymi emocjami? Hanna Januszewska, <i>Lwy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – krótko wypowiada się na temat nastroju utworu – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia – uczestniczy w pracy zespołowej polegającej na przygotowaniu scenek pantomimicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę zidentyfikowania go, nazwania jego uczuć – z pomocą nauczyciela wyszukuje cytaty w tekście – z zaangażowaniem bierze udział w scenkach pantomimicznych – zauważa rytm w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu, identyfikując emocje podmiotu lirycznego – samodzielnie wyszukuje cytaty – wspólnie z klasą szuka sposobów radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami – zauważa rytm w wierszu i potrafi wskazać elementy go tworzące – zna reguły akcentowania wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, odczytuje tekst, dostosowując brzmienie głosu do treści – interpretuje nastrój utworu, opisując podmiot liryczny i nazywając jego uczucia – samodzielnie wyszukuje cytaty – podaje sposoby radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami – samodzielnie wskazuje elementy tworzące rytm – zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów
<p>Męki dorastania w dzienniku Adriana Mole’a. Sue Townsend, <i>Adrian Mole. Męki dorastania</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna formę dziennika – wie, kim jest narrator – opowiada ogólnikowo o wydarzeniach opisanych we fragm. książki <i>Adrian Mole...</i> – podaje kilka informacji na temat bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czytany utwór jako dziennik – wskazuje w tekście fragmenty o tym świadczące – odróżnia autora książki od narratora – określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czytany utwór jako dziennik, rozróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej – odróżnia autora książki od narratora – relacjonuje wydarzenia – podaje powód zachowań bohatera – wskazuje w tekście elementy komiczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na podstawie tekstu cechy dziennika, rozróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej – relacjonuje wydarzenia – podaje powód zachowań bohatera – samodzielnie odnajduje w tekście elementy komiczne i określa ich funkcję

				– samodzielnie pisze o dalszych losach bohatera	– samodzielnie pisze o dalszych losach bohatera – poprawnie pisze tekst w formie dziennika
Jakie bariery ludzie budują między sobą? Vaclav Havel, <i>Bariera</i>	– zna pojęcie synonimu	– wynajduje w słowniku synonimy słowa <i>bariera</i>	– zauważa nietypową formę wiersza – samodzielnie wskazuje synonimy słowa <i>bariera</i>	– właściwie interpretuje formę wiersza, odczytując jego sens – wskazuje przykłady nieporozumień komunikacyjnych – poprawnie pisze pracę o etykietce językowej	
Głosem, gestem, mimiką – o komunikowaniu wiadomości, uczuć i emocji.	– widzi różnicę między językiem mówionym a pisanym	– widzi różnicę między językiem mówionym a pisanym i potrafi z pomocą nauczyciela lub grupy wskazać cechy obu języków – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny	– wskazuje cechy języka mówionego i pisanego – świadomie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacyjnych	– przekształca tekst wypowiedzi ustnej na staranną wypowiedź w języku pisanym – świadomie i poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacyjnych	
Dlaczego klasie Neli nie udało się zintegrować? Agnieszka Tyszką, <i>M jak dżem</i>	– opowiada o wydarzeniach opisanych w tekście – zna pojęcie <i>integracja</i> – włącza się do dyskusji na temat problemów z integracją	– odtwarza wydarzenia, tworzy plan wydarzeń, wskazując kolejność zdarzeń – w sposób podstawowy charakteryzuje bohaterów – rozumie pojęcie <i>integracja</i> i włącza się do dyskusji na temat problemów z integracją	– odtwarza wydarzenia, wskazując te, które miały wpływ na bieg akcji – charakteryzuje bohaterów, zwracając uwagę na ich zachowania i uczucia – uczestniczy w dyskusji na temat problemów z integracją	– określa elementy akcji, wskazuje świadomie punkt kulminacyjny – charakteryzuje bohaterów, podając cytaty opisujące ich zachowania i uczucia – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat problemów z integracją – umiejętnie formułuje swoje sądy	
Ten prezent to była niespodzianka wszech czasów! Tworzymy opis przeżyć wewnętrznych.	– zna słowa opisujące uczucia	– umie nazwać uczucia – tworzy plan tekstu	– umie nazwać uczucia, tworzy opis przeżyć wewnętrznych, korzystając z epitetów	– umie nazwać uczucia, tworzy opis przeżyć wewnętrznych, posługując się słownictwem	

				<ul style="list-style-type: none"> i porównań oddających stany emocjonalne – dostrzega zewnętrzne przejawy emocji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywającym stany emocjonalne, w tym frazeologizmami – potrafi opisać zewnętrzne objawy poszczególnych emocji
<p>Czy smutki mogą mieć wielkie oczy? – Joanna Kulmowa, <i>Smutki</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych w kontekście tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje nastrój wiersza – zna termin <i>podmiot liryczny</i> i podejmuje próbę zidentyfikowania go, nazwania jego uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> – określa podmiot liryczny – dostrzega i wskazuje ożywienia w tekście, odczytując nastrój wiersza – recytuje wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje nastrój utworu, opisując podmiot liryczny i nazywając jego uczucia – podaje przykłady ożywień i uosobień – w sposób świadomy recytuje wiersz 	
<p>Kiedy powiemy „dzień dobry”, a kiedy „siema”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> – widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym i potrafi z pomocą nauczyciela lub grupy wskazać cechy obu języków – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy języka mówionego i pisanego – świadomie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i poprawnie stosuje wypowiedzi pisemne o różnym stopniu formalności – dostosowuje w mowie i piśmie styl do sytuacji komunikacyjnej – umiejętnie stosuje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumiejąc ich funkcje 	
<p>Dziecko, dzieciątko czy dzieciuch? Kiedy używać słów neutralnych, a kiedy pełnych emocji?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, zauważając różnice w słownictwie wartościującym 	<ul style="list-style-type: none"> – dostosowuje styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące 	<ul style="list-style-type: none"> – dostosowuje w mowie i piśmie styl do sytuacji komunikacyjnej – umiejętnie stosuje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumiejąc ich funkcje 	
<p>Miłość czy przyjaźń? Przyjaźń czy miłość? Adam Mickiewicz, <i>Niepewność</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich wrażeniach po wysłuchaniu piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje nastrój wiersza – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę scharakteryzowania go oraz nazwania jego uczuć – zna termin <i>pytanie retoryczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – określa podmiot liryczny, nazywa jego uczucia i w tym kontekście wyjaśnia tytuł wiersza – zna i rozpoznaje w wierszu pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje tytuł wiersza, oddając nastrój utworu – rozpoznaje w wierszu pytanie retoryczne i wie, jaką pełni w nim funkcję – umiejętnie tworzy opis przeżyć wewnętrznych 	
<p>Uczucia nastolatków w utworze Pawła</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza wydarzenia z tekstu – wymienia bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach, wskazuje narratora – zna termin <i>opowiadanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest opowiadanie – rozróżnia formy narracji, podając przykłady z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie (w tym 	

<p>Beręsewicz <i>Kiedy chodziłem z Julką Maj.</i> Paweł Beręsewicz, <i>Kiedy chodziłem z Julką Maj</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> – znajduje synonimy słowa <i>miłość</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna rolę dialogów – odtwarza emocje towarzyszące bohaterom 	<p>opowiadanie obyczajowe), podaje jego cechy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wchodzi w rolę bohatera, poprawnie tworzy opis przeżyć wewnętrznych
<p>Dbamy o staranną pisownię Agnieszka Frączek, <i>Liścik</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – widzi różnice w znaczeniu wyrazów przy braku polskich znaków diakrytycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie starannej pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje staranną pisownię – podaje zasady netykiety 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje staranną pisownię – podaje zasady netykiety – wykazuje się kreatywnością w szukaniu hasła dotyczącego netykiety
<p>Orfeusz i Eurydyka – mit o sile muzyki i miłości. Wanda Markowska, <i>Orfeusz i Eurydyka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>mit</i> – zna terminy: <i>legenda</i> i <i>baśń</i> – opowiada w prosty sposób o przeczytanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest mit – wie, czym są legenda i baśń – odtwarza fabułę tekstu, opowiada ją 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia mit od legendy i baśni – tworzy plan odtwórczy – odtwarza wydarzenia, wskazując te, które miały wpływ na bieg akcji – charakteryzuje bohaterów, zwraca uwagę na ich zachowania i uczucia – pisze opowiadanie twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi rozpoznać mit, baśń i legendę, znajduje cechy gatunkowe w tekście – tworzy plan wydarzeń i wskazuje punkt kulminacyjny, określa jego funkcję – w sposób poprawny pisze opowiadanie twórcze o zaskakującym przebiegu – określa uczucia bohaterów, odwołując się do konkretnych fragmentów tekstu – omawia przesłanie mitu
<p>Każdy może być pisarzem. Redagujemy opowiadanie twórcze z dialogiem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela pisze opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze opowiadanie, stosuje dialogi – korzysta z napisanego wcześniej planu 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej kompozycji – formułuje tekst wewnętrznie spójny – w większości poprawnie zapisuje dialogi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy plan opowiadania – poprawnie pisze spójne opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej kompozycji – poprawnie zapisuje dialogi
<p>Obraz miłości w wierszu Jana Twardowskiego. ks. Jan Twardowski, <i>Na chwilę</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>podmiot liryczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>podmiot liryczny</i> i potrafi go wskazać w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje podmiot liryczny – nawiązuje do nastroju wiersza – określa temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje podmiot liryczny – przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia

				– nazywa wrażenia wywołane wierszem	– porównuje wiersz J. Twardowskiego z mitem o Orfeuszu i Eurydyce
Zacytujmy za I.B. Singerem: „Miłość trzyma się mocno”. Isaac Bashevis Singer, <i>Miłość trzyma się mocno</i>	– czyta tekst – krótko wypowiada się na jego temat	– wyjaśnia dosłowne znaczenie utworu – charakteryzuje bohaterów	– wyjaśnia przenośne znaczenie utworu – wyszukuje złote myśli na temat miłości – rozpoznaje w utworze fikcję literacką – samodzielnie pisze tekst z cytatami o wartościach ukazanych w utworze	– rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne, wyjaśnia alegoryczne przedstawienie wartości – zna cechy przypowieści i potrafi rozpoznać utwór tego typu – pisze tekst o wartościach ukazanych w utworze, poprawnie cytuje adekwatne fragmenty	
Porozmawiajmy o tytule powieści. Elementy świata przedstawionego Kornel Makuszyński, <i>Szatan z siódmej klasy</i>	- wymienia elementy świata przedstawionego w utworze (wskazuje czas, miejsce akcji, bohaterów pierwszo- i drugoplanowych)	- określa czas i miejsce akcji, bohaterów – korzysta ze słownika języka polskiego przy wyjaśnieniu tytułu powieści	- prezentuje przewodni temat utworu, przedstawiając wątek główny i wątki poboczne – analizuje przezwisko głównego bohatera	- przytacza argumenty przemawiające za trafnością tytułu powieści, ilustruje je cytatami	
W rodzinie młodego detektywa Kornel Makuszyński, <i>Szatan z siódmej klasy</i>	– przedstawia członków rodziny głównego bohatera	– krótko prezentując sylwetki, cytuje odpowiednie fragmenty tekstu	– omawia relacje panujące w rodzinie Cisowskich, odwołując się do odpowiednich fragmentów tekstu – uczestniczy w rozmowie na temat roli starszego rodzeństwa	– wyjaśnia, na czym polega autorytet Adama	
Najbystrzejszy chłopiec w całej szkole - pogłębiony opis postaci Adama Cisowskiego. Kornel Makuszyński, <i>Szatan z siódmej klasy</i>	– opisuje wygląd postaci na podstawie odpowiednio dobranych cytatów	– nazywa cechy charakteru bohatera na podstawie zachowania; przytacza cytaty z tekstu lub przywołuje odpowiednie sytuacje	– tworzy plan opisu postaci i na jego podstawie redaguje opis z elementami charakterystyki	– wyraża swoją opinię o bohaterze i popiera ją argumentami	
Szatan z siódmej klasy jako przykład powieści...	- potrafi w ogólny sposób przedstawić przebieg wydarzeń	- opowiada o wydarzeniach fabuły - wskazuje narratora	- określa narratora - wymienia cechy powieści - wymienia rodzaje powieści	- określa odmianę powieści, którą reprezentuje utwór - wyraża sąd o zdarzeniach	

		- wymienia elementy świata przedstawionego	- określa czas i miejsce akcji, bohaterów		
Przygotowanie do sprawdzianu.	- czyta uważnie tekst - w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu	- czyta tekst ze zrozumieniem - określa intencję wypowiedzi bohaterów - podejmuje próbę przekształcenia tekstu potocznego w oficjalny - wskazuje pytanie retoryczne - podejmuje próbę stworzenia kartki z dziennika	- czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu - przekształca tekst potoczny w oficjalny - w większości przypadków odczytuje znaki niewerbalne - wskazuje pytania retoryczne i ewentualnie podaje ich funkcję - redaguje kartkę z dziennika z opisem przeżyć wewnętrznych	- czyta tekst ze zrozumieniem i poprawnie wykonuje polecenia do tekstu - poprawnie przekształca tekst potoczny w oficjalny - potrafi samodzielnie podać synonimy - odczytuje znaki niewerbalne - wskazuje pytania retoryczne i podaje ich funkcję - poprawnie redaguje kartkę z dziennika, stosując bogaty opis przeżyć wewnętrznych	
Piszemy sprawdzian	- podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	- stara się wykonywać polecenia	- na ogół poprawnie wykonuje polecenia	- bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia	
Rozdział II. Na szlaku wartości					
O co chciałbym prosić świat? Marek Grechuta, <i>Świecie nasz</i>	- czyta uważnie tekst - wskazuje powtórzenia	- czyta tekst ze zrozumieniem i wskazuje podmiot liryczny oraz adresata tekstu	- charakteryzuje podmiot liryczny, potrafi wymienić jego prośby - zna terminy <i>epitet</i> i <i>pytanie retoryczne</i> i rozpoznaje je w tekście	- określa potrzeby podmiotu lirycznego - znajduje w tekście epitety, anafory i pytania retoryczne, określa ich funkcję	
Porozmawiajmy o nas samych. Amy Yerkes, <i>Jestem</i>	- zna termin <i>anafora</i>	- rozpoznaje anaforę w tekście	- wskazuje anaforę i określa jej funkcję - zna termin <i>puenta</i> - wyraża własny sąd o postaci z tekstu	- określa główną myśl tekstu, odwołując się do jego budowy - omawia funkcje tytułu, motto, puenty - wyraża własny sąd o postaci z tekstu i mówi o swoich doświadczeniach - potrafi uargumentować swoje zdanie	

<p>Jak się skutecznie porozumieć? Ćwiczymy umiejętność prowadzenia dyskusji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby włączenia się do dyskusji – zna zasady tworzenia sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> – włącza się do dyskusji z krótką wypowiedzią na zadany temat – tworzy kilkuzdaniowy tekst o charakterze sprawozdawczym 	<ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zasady zabierania głosu w dyskusji – stara się rzeczowo argumentować – z pomocą (m.in. planu) pisze sprawozdanie z dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – zabiera głos w dyskusji, argumentując rzeczowo i logicznie – potrafi podsumować dyskusję – pisze sprawozdanie z przebiegu dyskusji
<p>Na kanapie leży pilot – jak rozpoznać znaczenie homonimów? Agnieszka Frączek, <i>Rozkaz króla Mrozosława</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>homonim</i> – rozpoznaje homonimy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje homonimy – rozumie znaczenie homonimów 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy zdania z użyciem homonimów 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy zdania z użyciem homonimów, zapisując je poprawnie pod względem ortograficznym – podaje synonimy ujednoznaczające znaczenie homonimów
<p>Dylematy osiołka. Dlaczego tak ważna jest umiejętność podejmowania decyzji? Aleksander Fredro, <i>Osiołkowi w żłoby dano</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst – określa ogólnie myśl utworu – zna termin <i>bajka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czytany utwór jako bajkę – opisuje zachowanie bohatera, potrafi je ogólnie ocenić 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zachowanie bohatera bajki, ocenia je – określa główną myśl utworu – wie, czym jest morał – rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje morał – odczytuje humor – rozumie funkcję rytmu
<p>Mam na imię... Czy mam coś wspólnego z Odysem? Leopold Staff, <i>Odys</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – określa adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać podmiot i bohatera lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje podmiot i bohatera lirycznego – wymienia najważniejsze myśli tekstu – zna i rozumie związki frazeologiczne związane z Odyseuszem 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o Odyseuszu i jego wędrowce – zna związki frazeologiczne związane z Odyseuszem i potrafi je poprawnie stosować w wypowiedziach
<p>Co lepsze: odwaga czy rozwaga? Wanda Markowska, <i>Dedal i Ikar</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – zna termin <i>mit</i> – wie, co to jest plan ramowy – wymienia bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi streścić tekst – mówi o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu – zna różnice między mitem a baśnią i legendą – gromadzi słownictwo do charakterystyki bohaterów mitu 	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi informacje na temat bohaterów mitu, charakteryzuje ich i ocenia ich postawy – na podstawie planu ramowego tworzy plan szczegółowy tekstu – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne – pisze opowiadanie odtwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohaterów mitu, wskazuje na ich dokonania i postawy – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne i potrafi je zastosować – określa wartości ważne dla bohaterów

			<ul style="list-style-type: none"> – sporządza plan ramowy tekstu – zna termin plan szczegółowy 		<ul style="list-style-type: none"> – tworzy spójny i logiczny tekst o odwiecznych marzeniach człowieka
	<p>Dzięki czemu Tezeusz znalazł wyjście z labiryntu. <i>Mit o Tezeuszu i Ariadnie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>mit</i> – zna termin <i>plan ramowy</i> – w prosty sposób opowiada o losach bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohaterów – tworzy plan ramowy – tworzy prostą kilkudzaniową wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy bohaterów – zna znaczenie związków frazeologicznych odnoszących się do mitu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie labiryntu – potrafi w swobodny sposób użyć związków frazeologicznych odnoszących się do mitu
	<p>Po czym rozpoznać wypowiedzenia złożone?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna terminy <i>zdanie pojedyncze</i> i <i>zdanie złożone</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze i zdania złożone – wie, czym są równoważniki zdań – wie, czym są wypowiedzenia składowe w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyszukuje orzeczenia w zdaniach – odróżnia zdania od równoważników zdań – potrafi wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym – przekształca zdanie pojedyncze w zdanie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie przekształca zdanie pojedyncze w złożone – kończy zdanie tak, aby powstało zdanie złożone – właściwie stosuje znaki interpunkcyjne w wypowiedzeniu złożonym
	<p>Jaka powinna być prawdziwa miłość? <i>św. Paweł, Hymn o miłości</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>hymn</i> – zna termin <i>anafora</i> – wymienia kilka cech miłości 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czytany utwór jako hymn – rozpoznaje anafory – wskazuje związek między hymnem a fotografiami 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy gatunkowe hymnu i rozumie zastosowanie tej formy przez autora – określa funkcje anafory w tym tekście i ich znaczenie ogólne dla gatunku, jakim jest hymn – samodzielnie podaje przykłady sytuacji, w których ludzie poświęcają się na rzecz innych
	<p>Spotkanie dwóch światów – pana Tomasza i niewidomej dziewczynki. <i>Bolesław Prus, Katarynka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – potrafi w prosty sposób streścić utwór 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje podstawowe elementy świata przedstawionego – opowiada o wydarzeniach fabuły – ustala kolejność zdarzeń – w prosty sposób charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje fikcję literacką – wskazuje elementy realistyczne w utworze – rozumie wzajemną zależność między zdarzeniami – charakteryzuje bohaterów, ocenia ich 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje i ocenia bohaterów, powołując się na konkretne fragmenty z tekstu

<p>Nowela, jej cechy i budowa. Bolesław Prus, <i>Katarynka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>nowela</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia tytuł – rozpoznaje w tekście niektóre cechy noweli 	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>nowela</i> – omawia funkcje tytułu i puenty – wskazuje główny wątek utworu – wie, czym jest filmowa adaptacja dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje nowelę w czytany utworze, wskazuje cechy gatunkowe w tekście – interpretuje tytuł, wskazuje na punkt kulminacyjny utworu i jego rolę – poprawnie określa wątek utworu
<p>Nasze refleksje po lekturze wiersza <i>Przepaść</i> Tadeusz Różewicz, <i>Przepaść</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta samodzielnie tekst – wymienia bohaterów literackich – bierze udział w scenie pantomimicznej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoje wrażenia po przeczytaniu utworu – opisuje bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia główną myśl utworu – dobiera skojarzenia do słowa <i>przepaść</i> – zna termin <i>przenośnia</i> – odnajduje przenośnie w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia sens przenośni: <i>przepaść krawężnika, otchłań ulicy</i> – wyjaśnia, na czym polega efekt zaskoczenia w utworze – wymienia najważniejsze myśli tekstu
<p>„Dlaczego nikt się nie wstydzi agresji i brutalności, a żenuje go własna dobroć?” – jak my sami odpowiedzielibyśmy na pytanie zadane w klasie prof. Dmuchańca. Małgorzata Musierowicz, <i>Kwiat kalafiora</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wymienia bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach – ogólnie charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – ustala kolejność wydarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – charakteryzuje bohaterów, odnosząc się do ich postaw – bierze udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohaterów i ocenia ich zachowanie, odwołując się do fragmentów z tekstu – logicznie i rzeczowo przedstawia argumenty w dyskusji
<p>„Że”, „ponieważ”, „i”, „ale” – wyrazy, które mają niezwykły talent łączenia zdań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie spójnika – wymienia najbardziej typowe spójniki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedziach spójnik 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyszukuje zdania składowe w wypowiedzeniach złożonych – układa zdania złożone i stosuje w nich odpowiednie spójniki – dopasowuje spójniki do zdań 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie stosuje spójniki w pracach pisemnych – zna i poprawnie stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące spójników
<p>Dziękuję za twoją pomoc! <i>Szlachetna Paczka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – z pomocą nauczyciela pisze podziękowanie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>tekst informacyjny</i> – zna elementy sprawozdania i podziękowania jako form wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny – potrafi zredagować podziękowanie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji

			– redaguje proste podziękowanie		– tworzy sprawozdanie z akcji charytatywnej oraz podziękowanie – w wypowiedziach poprawnie wykorzystuje słownictwo o nacechowaniu emocjonalnym
Czy obok nas żyją ludożercy? Tadeusz Różewicz, <i>List do ludożerców</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – potrafi w prosty sposób powiedzieć o swoich wrażeniach – zna termin <i>list</i>	– mówi o swoich wrażeniach – charakteryzuje podmiot liryczny i adresata utworu – zna terminy <i>przenośnia</i> i <i>apostrofa</i> – recytuje wiersz (może popełnić kilka pomyłek)	– poprawnie odczytuje główne przesłanie wiersza – zna i rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i apostrofę – recytuje wiersz – pisze list – wie, jakie są elementy budowy tej formy wypowiedzi – uczestniczy w rozmowie na temat zagrożeń ze strony współczesnych „ludożerców”	– wyjaśnia przenośny sens zwrotów w wierszu – potrafi wskazać apostrofę i wyjaśnić jej wykorzystanie – interpretuje tekst w odniesieniu do jego formy i budowy – recytuje wiersz, wskazując, że rozumie tekst – dyskutuje na temat zagrożeń ze strony współczesnych „ludożerców”, formułując własne sądy i rzeczowo argumentując, ustosunkowuje się do problemu	
Ciemne strony korzystania z internetu Agnieszka Wawryniuk, <i>Złapani w sieć</i> ; Matylda Młocka, <i>Dzieci ugrzęzły w sieci</i>	– czyta ze zrozumieniem teksty publicystyczne i informacyjne	– zna terminy <i>tekst publicystyczny</i> i <i>tekst informacyjny</i>	– wie, czym się różni tekst publicystyczny od tekstu informacyjnego – interpretuje tytuły artykułów prasowych – wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego – uczestniczy w rozmowie na temat zagrożeń płynących z internetu	– wyjaśnia przenośny sens tytułów – odczytuje z wykresu dane na temat objawów uzależnienia – rzeczowo dyskutuje na temat zagrożeń płynących z internetu, powołując się na potrzebne dane	
Czy możliwe jest życie bez hejtu?	– zna znaczenie słowa <i>hejt</i> – zna niektóre zagrożenia płynące z sieci	– potrafi rozpoznać wypowiedzi, które można określić jako hejt	– uczestniczy w rozmowie na temat przemocy w szkole i w sieci	– proponuje sposoby walki z hejtem – przedstawia argumenty odnoszące się do stwierdzenia,	

			<ul style="list-style-type: none"> – zabiera głos w rozmowie na temat przemocy w szkole i w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w organizacji Szkolnego Dnia bez Przemocy – pisze krótką notatkę o swoich odczuciach po zostawieniu w domu telefonu komórkowego – zna zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – że należy przeciwstawiać się każdej formie przemocy – pisze poprawnie notatkę o swoich odczuciach po zostawieniu w domu telefonu komórkowego – zna i stosuje zasady etykiety językowej
<p>Na czym polega „chwila pojednania”? A. Kamieńska, <i>Chwila pojednania</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – dzieli się wrażeniami z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje podmiot liryczny – określa sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przenośnię w tekście literackim i wyjaśnia jej znaczenie – bierze udział w rozmowie na temat pojednania, przebaczenia, jedności 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje zastosowane przenośnie i przeciwstawienia, wskazuje na rolę kontrastu – bierze udział w rozmowie na temat pojednania, przebaczenia, jedności – wskazuje rozwiązania słowne i niewerbalne 	
<p>Przed sprawdzianem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu – podejmuje próbę stworzenia podziękowania i opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – umie stosować spójniki – podejmuje próbę stworzenia zdań złożonych – wskazuje przenośnię – zna definicję noweli – pisze podziękowanie – pisze proste opowiadanie twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – tworzy zdania złożone z wykorzystaniem wskazanych spójników – wskazuje przenośnię – zna definicję noweli – pisze poprawne podziękowanie – pisze opowiadanie twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – tworzy zdania złożone z wykorzystaniem wskazanych spójników – wskazuje przenośnię – zna definicję noweli – pisze poprawne podziękowanie – pisze poprawne i interesujące opowiadanie twórcze 	
<p>Piszemy sprawdzian.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wykonywać polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – na ogół poprawnie wykonuje polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia 	
Rozdział III. Dumne dziedzictwo					
<p>„To była taka piosenka – marzenie o wolności, że Polska może być Polską”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta uważnie tekst – określa temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – rozpoznaje wydarzenia z historii Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli się swoją wiedzą na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli się swoją wiedzą na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski 	

<p>Jan Pietrzak, <i>Żeby Polska była Polską</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> – mówi o symbolach narodowych przedstawionych na ilustracjach – korzystając z różnych źródeł (w tym z encyklopedii), przygotowuje oś czasu na temat przełomowych wydarzeń z ponadtysiącletniej historii Polski – wypowiada się na temat współczesnych sposobów manifestowania patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – korzystając z różnych źródeł (w tym z encyklopedii), przygotowuje oś czasu na temat przełomowych wydarzeń z ponadtysiącletniej historii Polski – w sposób rzeczowy i zgodnie z zasadami dyskusji wypowiada się na temat współczesnych sposobów manifestowania patriotyzmu – wyjaśnia, dlaczego do symboli narodowych należy się odnosić z szacunkiem
<p>Jak rządzić państwem – cechy dobrego króla Jan z Czarnkowa, <i>Jak rządził Kazimierz królestwem i narodem;</i> <i>Kazimierz Wielki, król Polski, funduje w Krakowie Studium Powszechne</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta uważnie oba teksty – wymienia bohatera obu tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta średniowieczne teksty ze zrozumieniem – charakteryzuje narratora i bohatera w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową – wskazuje w utworze bohatera i określa jego cechy – wypowiada się na temat cech króla i jego obowiązków – wymienia, co było ważne dla bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje epitety określające władcę i potrafi wskazać uzasadnienie ich użycia – tworzy portret szlachetnego polityka i obywatela
<p>Jakie wydarzenie z przeszłości przypomniat Henryk Sienkiewicz „ku pokrzepieniu serc”? Henryk Sienkiewicz, <i>Krzyżacy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – opowiada o wydarzeniach – zna termin <i>fikcja literacka</i> – zna termin <i>powieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia postacie historyczne przywołane w utworze – wie, czym fikcja literacka różni się od faktów historycznych – układa plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jej cechy gatunkowe – rozpoznaje epitety i porównania, określa ich funkcje w tekście – zna podstawowe informacje na temat Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jej cechy gatunkowe – rozpoznaje epitety i porównania, określa ich funkcje w tekście – wyjaśnia sens wyrażenia „ku pokrzepieniu serc” – potrafi znaleźć w różnych źródłach informacje na temat Henryka Sienkiewicza – ocenia postępowanie króla wobec wrogów

<p>Zespalamy zdania pojedyncze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna terminy <i>zdanie złożone współrzędnie</i> i <i>zdanie złożone podrzędnie</i> – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> – łączy ze sobą zdania składowe – dopisuje zdanie współrzędne lub zdanie podrzędne do zdania pojedynczego – stosuje w praktyce językowej różne typy zdań – stara się zachować właściwą interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedziach spójnik i określa jego funkcje w tekście – poprawnie stosuje regułę dotyczącą interpunkcji w zdaniach złożonych współrzędnie i podrzędnie
<p>„Ze zdziwienia ludzka nauka się rodzi” – poznajemy polskich naukowców Jan Dantyszek, <i>Na traktat „O obrotach” Mikołaja Kopernika z Prus</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwiska znanych polskich uczonych 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje notatki z pomocą nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy notki biograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z różnych źródeł, aby zdobyć informacje na temat polskich uczonych i odkrywców
<p>Jan III Sobieski jako mąż i ojciec oraz jako król. <i>List Jana III Sobieskiego do królowej Marii Kazimiery</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst listu ze zrozumieniem – wie, czym jest list – podejmuje próbę opisanie pomnika – podejmuje próbę napisania listu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohaterów – pisze prosty opis pomnika – pisze krótki list 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach
<p>Co dla Polaków oznacza dzień 3 maja? Franciszek Dionizy Książnin, <i>Polonez 3 maja</i>, fragment <i>Konstytucji 3 maja</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wydarzenia historyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – włącza się do dyskusji na temat powodów do dumy w związku z uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – bierze udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – bierze udział w dyskusji, podaje argumenty rzeczowe, logiczne i emocjonalne – potrafi w kontekście tekstu zinterpretować obraz przedstawiony w podręczniku
<p>Maria Skłodowska-Curie: uczona i obywatelka</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – rozpoznaje bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohaterkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia dokonania bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi

Lluis Cugota i Luisa Vera, <i>Nazywam się Maria Skłodowska-Curie</i>		– doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji		wiadomości, selekcjonuje informacje
Trzynastego marca o wpół do piątej... – zapisujemy daty i godziny. <i>Zakręty ortografii.</i> <i>Pisownia dat i godzin</i> Agnieszka Frączek, <i>Zguba</i>	– stosuje przynajmniej jedną formę zapisu daty i godziny	– stosuje różne formy zapisu daty i godziny	– pisze daty i godziny poprawnie pod względem ortograficznym – stosuje różne formy zapisu daty i godziny – poprawnie używa kropki, przecinka w zapisie dat i godzin	– stosuje różne formy zapisu daty i godziny, zachowuje poprawność ortograficzną – poprawnie używa kropki, przecinka w zapisie dat i godzin
O ważnych wydarzeniach z historii naszej ojczyzny – „śpiewajmy pamięć o tych dniach”. J. Piłsudski, <i>Depesza o powstaniu niepodległego państwa polskiego</i> ; J. Cygan, <i>Śpiewka 1920</i> , J. Piłsudski, <i>Rok 1920</i> , plakaty z 1920 roku, zdjęcia z rekonstrukcji w Ossowie, obraz J. Kossaka	– słucha uważnie tekstu – czyta uważnie oba teksty – wie, o jakim wydarzeniu jest mowa w depeszy J. Piłsudskiego	– wie, czym jest depesza – wie, czym jest notatka biograficzna – zna najważniejsze fakty z biografii J. Piłsudskiego – określa podmiot liryczny – określa nastrój wiersza	– określa, jakim rodzajem języka została napisana depesza – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – redaguje notatkę biograficzną na temat J. Piłsudskiego – pisze poprawnie daty związane z odzyskaniem niepodległości – wskazuje różne sposoby przypomnienia o ważnych wydarzeniach historycznych: wspomnienia, tekst informacyjny, tekst literacki, plakat, obraz, rekonstrukcja – pisze ogłoszenie	– podaje cechy języka użytego w depeszy – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, redagując notatkę na temat J. Piłsudskiego – pisze poprawnie daty związane z odzyskaniem niepodległości – wyszukuje w różnych źródłach informacje o Bitwie Warszawskiej – wskazuje różne sposoby przypomnienia o ważnych wydarzeniach historycznych: wspomnienia, tekst informacyjny, tekst literacki, plakat, obraz, rekonstrukcja – opowiada o swoich wrażeniach po obejrzeniu grupy rekonstrukcyjnej
Do jakiej refleksji skłania ostatnie przemówienie radiowe prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego?	– czyta uważnie tekst – z pomocą nauczyciela określa adresata przemówienia	– wskazuje adresata przemówienia – mówi o swoich wrażeniach	– zna okoliczności wygłoszenia przemówienia – podaje synonimy wyrazu <i>wielka</i> – wskazuje cechy języka mówionego i języka pisanego	– wskazuje kontrast między planami prezydenta a wojenną rzeczywistością – wymienia środki perswazji zastosowane przez prezydenta

S. Starzyński, fragment ostatniego przemówienia radiowego				
Stawiamy przecinki, myślniki, średniki, dwukropki...	<ul style="list-style-type: none"> – zna znaki interpunkcyjne, takie jak przecinek, średnik, dwukropek – zna zasady stosowania przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – zna znaki interpunkcyjne stosowane w zdaniach pojedynczych i złożonych – wie, jakie funkcje pełnią poszczególne znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – wydziela zdania składowe przecinkami – poprawnie używa kropki, przecinka, średnika w zdaniach złożonych i w wyliczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zróżnicowane znaki interpunkcyjne – zna zasadę stawiania przecinka przed powtórzonymi spójnikami
Jak zachowywali się harcerze podczas powstania warszawskiego? Stanisław Ryszard Dobrowolski, <i>Warszawskie dzieci</i> , Michał Romański, <i>Nic się, dziadku, nie martw</i>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu piosenki ze zrozumieniem – wie, czym jest komiks 	<ul style="list-style-type: none"> – określa temat pieśni i komiksu – nazywa swoje wrażenia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie dosłowne i przenośne znaczenie utworu <i>Warszawskie dzieci</i> – opowiada o postawie harcerzy w czasie II wojny światowej – zauważa wyrazy dźwiękonaśladowcze w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia przenośni w tekście <i>Warszawskie dzieci</i> – wskazuje wartości opisane w utworach – wyjaśnia rolę wyrazów dźwiękonaśladowczych w komiksie – pisze o dalszych losach łączniczek
Dlaczego rotmistrz Pilecki zyskał opinię Bohatera Niezwycięzonego?	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Witold Pilecki – określa temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – określa formę tekstu (list) – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wartości ważne dla bohatera – rozpoznaje pytania retoryczne – podaje czyn rotmistrza, który uważa za najbardziej heroiczny – redaguje notatkę biograficzną na temat Witolda Pileckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje pytania retoryczne i określa, jaką funkcję pełnią w tekście – podaje czyn rotmistrza, który uważa za najbardziej heroiczny, uzasadnia swoją opinię – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje informacje – redaguje notatkę biograficzną na temat Witolda Pileckiego
Czym jest patriotyzm? Jak go rozumiał Witold Pilecki, a jak obecnie my rozumiemy to pojęcie?	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest patriotyzm – podaje przykład postawy patriotycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – włącza się do dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w tekście refleksje autora na temat patriotyzmu – wyszukuje informacje na temat biegu Tropem Wilczym – przedstawia rzeczowo swoje argumenty w dyskusji na temat

Jakub Dorosz, <i>Rotmistrz Pilecki, Bohater Niezwyciężony</i>				współczesnego rozumienia patriotyzmu – przygotowuje wystąpienie na temat własnego rozumienia patriotyzmu
Solidarność, czyli „razem iść do celu” Marek Grechuta, <i>Solidarność</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – zna pojęcie <i>solidarny</i>	– rozumie pojęcie <i>solidarny</i> – określa ogólnie temat pieśni	– wskazuje wartości w utworze – wyjaśnia znaczenie słowa <i>solidarny</i> – wie, czym był ruch „Solidarność” w Polsce – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	– wybiera ważne słowa, przedstawia argumenty
Przed sprawdzianem.	– czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu – podejmuje próbę stworzenia podziękowania i opowiadania twórczego	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozwija zdanie pojedyncze, tak aby powstało zdanie złożone	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – wskazuje cechy charakteryzujące powieść – używa odpowiednich spójników – rozwija zdanie pojedyncze, tak aby powstało zdanie złożone – wskazuje cechy charakteryzujące powieść – poprawnie zapisuje datę	– czyta tekst ze zrozumieniem i poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – pisze notkę biograficzną – przygotowuje wypowiedź argumentacyjną
Piszemy sprawdzian	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Rozdział IV. Wyobraźnia bez granic				
W wyobraźni możesz wszystko! Zbigniew Herbert, <i>Pudełko zwane wyobraźnią</i>	– czyta tekst i stara się przekazać swoje wrażenia po lekturze utworu – podejmuje próbę napisania tekstu o wyobraźni	– nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu wiersza – wykonuje polecenia z tekstu, wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – w prosty sposób określa nastrój wiersza – charakteryzuje podmiot liryczny	– wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – rozpoznaje w tekście epitet, porównanie, przenośnię, określa ich funkcje – pisze, do czego przydaje się wyobraźnia	– wyjaśnia znaczenie czasu – objaśnia dosłowne i przenośne znaczenia w wierszu

			<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście epitet, porównanie, przenośnię – pisze krótki tekst o tym, do czego przydaje się wyobraźnia 		
<p>Hobbit – a kto to taki? John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wymienić głównych bohaterów powieści (przedstawionych we fragmencie znajdującym się w podręczniku) 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy wyglądu głównego bohatera, przedstawia jego historię – w prosty sposób opisuje domostwo hobbita – wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wygląd głównego bohatera, jego zwyczaje, historię – opisuje domostwo hobbita –wymienia elementy realistyczne i fantastyczne w czytany fragmencie – mówi o swoich wrażeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – odwołując się do fragmentów z tekstu, opisuje wygląd głównego bohatera, jego zwyczaje, historię – w ciekawy sposób opisuje domostwo hobbita – wyraża własny sąd o postaci – rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wymienia elementy realistyczne i fantastyczne w czytany fragmencie – mówi o swoich wrażeniach 	
<p>Perfekcyjnie wymyślony świat Śródziemia John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje narratora – określa czas akcji, miejsce akcji, bohaterów – wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> –określa narratora –określa tematykę oraz problematykę utworu – rozpoznaje fikcję literacką – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – wymienia cechy powieści fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – określa odmianę powieści, którą reprezentuje utwór, wskazując cechy powieści fantasy w <i>Hobbicie</i> 	
<p>„Nie życzę sobie przygód, dziękuję ślicznie! Nie dziś”. Co sprawiło, że Bilbo powędrował jednak w świat? John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – pobieżnie zna treść utworu – potrafi w ogólny sposób przedstawić przebieg wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach fabuły – wskazuje wątek główny oraz wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – określa doświadczenia bohaterów literackich – określa skutki walki dobra ze złem 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – wskazuje wartości ważne dla bohaterów – dostrzega ponadczasowy charakter motywu 	
<p>„A co, nie mówiłem? Pan Baggins potrafi więcej, niż nam się wydaje”...</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje pojedyncze cechy bohatera – zarówno wyglądu, jak i zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohatera – pisze prostą charakterystykę bohatera na podstawie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> – odnajduje w tekście fragmenty istotne dla opisu bohatera – wyraża własny sąd o postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – określa cechy bohatera, ilustrując je cytatai 	

<p>Charakterystyka głównego bohatera John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, z jakich elementów składa się charakterystyka 		<ul style="list-style-type: none"> – pisze charakterystykę głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie pisze charakterystykę głównego bohatera, korzystając z cytatów i rzeczowo przedstawiając własny sąd o postaci
<p>Przeczytaj koniecznie tę lekturę! Nie bierz tej książki do ręki! Ten film musisz obejrzeć! Nie warto iść na ten film! John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda uważnie film – opowiada o filmie i o swoich wrażeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – określa swoje wrażenia po obejrzeniu filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, czy wizja reżysera odpowiada oryginałowi – porównuje swoje wyobrażenia na temat bohaterów, miejsc i wydarzeń z propozycją twórców filmu – pisze recenzję na temat filmu lub książki 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje swoje wyobrażenia na temat bohaterów, miejsc i wydarzeń z propozycją twórców filmu, posługując się słownictwem dotyczącym sztuki filmowej – pisze recenzję na temat filmu lub książki, uzasadniając swoją opinię
<p>Części mowy znamy, więc je utrwalamy!</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że istnieją części mowy odmienne i nieodmienne – potrafi wymienić nazwy większości z nich 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedziach części mowy odmienne i nieodmienne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy związki wyrazowe – określa funkcje wyrazów odmiennych i nieodmiennych w zdaniu – stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie określa funkcje wyrazów odmiennych i nieodmiennych w zdaniu – prawidłowo stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych
<p>W którą stronę z czasownikiem?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna terminy <i>strona czynna czasownika</i> i <i>strona bierna czasownika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać w zdaniu orzeczenie wyrażone czasownikiem w stronie czynnej lub biernej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zasady budowy konstrukcji strony czynnej i biernej czasownika – przekształca konstrukcję strony biernej w czynną i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie stosuje stronę czynną lub bierną, w zależności od intencji wypowiedzi
<p>Od tekstu do przedstawienia. Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy tekstu dramatycznego – wie, jaką funkcję pełnią w teatrze reżyser i scenograf 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega żart w utworze – odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest komizm – zna wyróżniki tekstu dramatycznego – podział na akty i sceny; tekst główny (dialogi i monologi) i tekst poboczny – odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie swoistość tekstu przynależnego do literatury i teatru – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja,

				<ul style="list-style-type: none"> – wie, jaką funkcję pełnią w teatrze reżyser, scenograf, charakteryzator i sufler – pisze opowieść fantastyczną związaną z zabytkowym miejscem 	<p>charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka), charakteryzując je</p> <ul style="list-style-type: none"> – pisze opowieść fantastyczną związaną z zabytkowym miejscem, wprowadzając ciekawe elementy fantastyczne
<p>W drodze do Żujpaszczy. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Żujpaszcze</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst i potrafi wypowiedzieć się krótko na jego temat 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa elementy obrazu poetyckiego – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – rozpoznaje w tekście epitety, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia; określa ich funkcje – zauważa dźwiękonaśladowstwo w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – rozpoznaje fikcję literacką – rozpoznaje w utworze cechy fantazy – rozpoznaje w tekście epitety, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia; określa ich funkcje – mówi o swoich wrażeniach – rozumie termin <i>głoska</i> i wskazuje efekty dźwiękowe w tekście – bierze udział w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rolę dźwiękonaśladowstwa w tekście – wykorzystuje w interpretacji tekstu własne doświadczenia oraz elementy wiedzy o kulturze – rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, muzyki – wygłasza tekst o charakterze argumentacyjnym 	
<p>Co zagraża światu? Jaka czeka nas przyszłość? Stanisław Lem, <i>Jak ocalał świat</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje elementy świata przedstawionego – pobieżnie opowiada treść 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy świata przedstawionego – wie, czym jest opowiadanie fantastycznonaukowe – opowiada treść; określa czas i miejsce akcji – charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje fikcję literacką – wie, czym jest opowiadanie fantastycznonaukowe – wymienia cechy charakterystyczne utworów fantastycznonaukowych – wskazuje puentę, punkt kulminacyjny – charakteryzuje bohaterów, wyraża opinię o nich – określa przestanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega elementy należące do różnych gatunków literackich – omawia funkcje tytułu, puenty, punktu kulminacyjnego – rozumie wzajemną zależność wydarzeń – charakteryzując bohaterów, odnosi się do samodzielnie wybranych fragmentów tekstu – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach 	
<p>Marzenia o superbohaterach. mit o Heraklesie, komiksy o Supermanie, Spider-Manie, Batmanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest mit – pobieżnie opowiada o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – zna cechy mitu – zna cechy komiksu – opowiada o wydarzeniach – wskazuje ulubionego superbohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – zna budowę komiksu – charakteryzuje bohaterów określanych mianem <i>superbohater</i> – wymienia niezwykle zdolności bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi samodzielnie wskazać superbohaterów znanych mu z tekstów kultury – opowiada o swoim ulubionym superbohaterze, uzasadniając swój wybór 	

				– opowiada o swoim ulubionym superbohaterze	
W jakiej postaci występują czasowniki?	– wie, czym jest czasownik – rozpoznaje czasowniki w zdaniu	– wskazuje czasowniki w wypowiedziach – zna terminy <i>czasownik dokonany</i> i <i>czasownik niedokonany</i>	– rozpoznaje w wypowiedziach czasowniki i określa ich funkcje w tekście – odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – uzupełnia zdania czasownikami dokonanymi lub niedokonanymi w zależności od kontekstu wypowiedzi – rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no, -to</i>	– bezbłędnie wskazuje w wypowiedziach czasowniki, określając ich funkcję – uzupełnia zdania czasownikami dokonanymi lub niedokonanymi w zależności od kontekstu wypowiedzi – rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no, -to</i>	
Poznajemy tryby w zwykłym trybie pracy.	– wie, czym jest czasownik – rozpoznaje czasowniki w tekście	– wyróżnia różne formy czasownika, w prostych przykładach rozpoznaje formy poszczególnych trybów	– potrafi określić formy trybu czasowników – tworzy formy odpowiednich trybów	– bez problemu określa formy trybu czasowników i bezbłędnie tworzy formy odpowiednich trybów	
„Poszliby na grzyby, gdyby...” – pisownia cząstki -by z czasownikami. Zakrety ortografii. Pisownia cząstki -by z czasownikami Agnieszka Frączek, <i>Gdyby kaczkom kupić wrotki...</i>	– zna zasady pisowni cząstki <i>-by</i>	– zna zasady pisowni cząstki <i>-by</i>	– pisze poprawnie cząstkę <i>-by</i> z różnymi formami czasowników	– pisze poprawnie cząstkę <i>-by</i> z różnymi formami czasowników	
Radość pisania. Wisława Szymborska, <i>Radość pisania</i>	– czyta wiersz i podejmuje próbę przedstawienia swoich wrażeń po lekturze	– odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych	– odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych i przerośnych – wie, czym są epitet, przerośnia, wyrazy dźwiękonaśladowcze, i potrafi wskazać niektóre w wierszu	– wskazuje środki poetyckie, którymi posługuje się autorka wiersza: epitet, przerośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, pytanie retoryczne, i wyjaśnia ich znaczenie	

				<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia pojedyncze obrazy poetyckie – wyjaśnia sens utworu – omawia funkcje tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zauważone obrazy poetyckie – interpretuje zakończenie utworu – wypowiada się na temat procesu i sensu tworzenia
<p>O pisaniu poezji z przymrużeniem oka. Juliusz Słowacki, <i>Bo mię matka moja miła</i>, Miron Białoszewski, <i>Mironczarnia</i> Tristan Tzara, [<i>Weź numer gazety...</i>]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta teksty – rozumie ich przekaz na poziomie dosłownym 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje podmiot liryczny w wierszach – określa tematykę utworów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – omawia funkcje tytułu – określa tematykę oraz problematykę utworów – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje tytuły wierszy – wyjaśnia obrazy poetyckie – przedstawia własne rozumienie utworów i je uzasadnia 	
<p>Przed sprawdzianem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – podejmuje próbę wskazania i opisanie cech postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje odpowiedzi w tekście – wskazuje cechy charakteryzujące literaturę fantazy – rozpoznaje tryby czasownika – rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane – rozróżnia konstrukcje czynną i bierną – podejmuje próbę pełniejszego scharakteryzowania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – zna motywy charakterystyczne dla literatury fantazy – rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane – używa trybów czasownika – przekształca stronę czynną w stronę bierną – pisze charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje literatury fantazy – operuje poprawnie trybami czasownika, stronami czasownika oraz świadomie używa czasowników dokonanych i niedokonanych – poprawnie i w sposób twórczy pisze charakterystykę 	
<p>Piszemy sprawdzian.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wykonywać polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – na ogół poprawnie wykonuje polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia 	
<p>Wymagania edukacyjne z języka polskiego - drugie półrocze:</p>					
<p>Rozdział V. Słowa i obrazy</p>					
<p>Niezawodny sposób na słotę. Stanisław Grochowiak, <i>Na słotę</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst i stara się przekazać swoje wrażenia po lekturze utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu wiersza – w sposób nieskomplikowany określa nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – wyjaśnia znaczenie przenośni i anafory użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje budowę wiersza w kontekście jego treści – odczytuje obrazy poetyckie 	

	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próbę napisania tekstu o dobrej książce 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście przenośnię – pisze krótki tekst o dobrej książce 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje liczbę wersów, rymy, liczbę sylab w wersie – mówi o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu – objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekście – uczestniczy w rozmowie na temat książek i ciekawych tematów dla pisarzy – pisze wypowiedź argumentacyjną o dobrej książce – stosuje akapity w swojej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi – przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – poprawnie pisze wypowiedź argumentacyjną, w ciekawy i rzeczowy sposób przekonując do dobrej książki
<p>Bibliofil w pizzerii. Małgorzata Musierowicz, <i>Język Trolli</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – pobieżnie opowiada o wydarzeniach – zna cechy dedykacji 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach – pisze plan wydarzeń – charakteryzuje bohaterów – tworzy schematyczną dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje punkt kulminacyjny – opowiada o wydarzeniach z punktu widzenia różnych bohaterów – charakteryzuje bohaterów, omawia ich uczucia i emocje – identyfikuje, kto posługuje się literacką, a kto swobodną odmianą polszczyzny – tworzy schematyczną, ale poprawną dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – wskazuje, co było wartościowe dla poszczególnych bohaterów – wyjaśnia, kto posługuje się literacką, a kto swobodną odmianą polszczyzny, powołując się na wypowiedzi bohaterów – określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi bohaterów – tworzy dedykację – pisze tekst o charakterze argumentacyjnym – korzysta ze słowników
<p>Jakie wyrazy zastępuje zaimek?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są zaimki – rozpoznaje w wypowiedziach niektóre zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedziach zaimki – uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedziach zaimki i określa ich funkcje w tekście – odróżnia zaimki odmienne od nieodmiennych – rozpoznaje formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedziach zaimki, określa ich funkcje w tekście i ma świadomość, jakie części mowy zastępują – odróżnia zaimki odmienne od nieodmiennych

				<ul style="list-style-type: none"> – uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka – stosuje poprawne formy gramatyczne zaimków odmiennych – bezbłędnie uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami
<p>Dawno temu, gdy znaki ryto w kamieniu... Poznajemy historię książki. Władysław Kopaliński, <i>Opowieść o książce</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho i głośno 	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalą ciche i głośne czytanie – wie, jak jest zbudowana książka – odnajduje etapy rozwoju książki na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze etapy rozwoju książki – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach – omawia funkcje tytułu, podtytułu – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia etapy rozwoju książki w porządku chronologicznym, z uwzględnieniem informacji dotyczących formy i tworzywa – uzasadnia tezę Władysława Kopalińskiego, że wynalazki papieru i druku są dwiema wielkimi rewolucjami w historii książki – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje znalezione informacje – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne i wyjaśnia ich znaczenie 	
<p>Książki czekają na ciebie. <i>Katalogi on-line, Czytam sobie!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są katalogi biblioteczne – wymienia przeczytane książki 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) – wybiórczo wykorzystuje technologię informacyjną oraz zasoby internetowe do zbierania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z informacji zawartych w katalogach – rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – wypowiada się na temat swoich zainteresowań czytelniczych 	<ul style="list-style-type: none"> – efektywnie posługuje się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – bierze udział w dyskusji nad przyszłością książki 	
<p>Klasa 6 oraz... bracia Lumière polecają kino!</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie czytany tekst – zna kilka faktów z historii filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna historię filmu – potrafi w prosty sposób opowiedzieć o historii filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje różnice między pierwszymi obrazami filmowymi a kinem współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia argumenty wyjaśniające powody „kariery”, jaką zrobił film 	

<p>Witold Bobiński, <i>Panie, panowie! Kinematograf Lumière'a</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela wyjaśnia pochodzenie wyrazów: <i>kinematograf</i>, kinematografia – na podstawie dostępnych źródeł informacji opracowuje filmową oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – korzystając ze słowników, wyjaśnia pochodzenie wyrazów: <i>kinematograf</i>, <i>kinematografia</i> – na podstawie dostępnych źródeł informacji opracowuje filmową oś czasu
<p>Z dołu, z góry, z daleka i z bliska – czyli o pracy kamery na planie filmowym. <i>Plany filmowe</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są plany filmowe – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>montaż</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różnice między planami filmowymi – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>scena</i>, <i>ujęcie</i>, <i>montaż</i> – włącza się w redagowane <i>Kodeksu filmowca amatora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje planów filmowych – na wskazanym materiale określa rodzaj planu filmowego – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>kadrowanie</i>, <i>scena</i>, <i>ujęcie</i>, <i>montaż</i> – na ogół poprawnie redaguje <i>Kodeks filmowca amatora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia przydatność poznanych planów filmowych do realizacji określonych zamysłów autorów filmu – uzasadnia twierdzenie, że ważnym środkiem języka filmu jest „punkt widzenia” kamery – redaguje <i>Kodeks filmowca amatora</i>
<p>Nasze wrażenia po lekturze książki <i>W pustyni i w puszczy</i>. Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pobieżnie treść powieści – potrafi wskazać podstawowe informacje o świecie przedstawionym 	<ul style="list-style-type: none"> – zna treść powieści – wyodrębnia elementy fabuły utworu – wymienia bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsca akcji – opowiada o najciekawszym wydarzeniu, ulubionej postaci – określa narratora – wymienia bohaterów (głównych, drugoplanowych i epizodycznych; historycznych i fikcyjnych), podaje podstawowe informacje na ich temat 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bohaterów (głównych, drugoplanowych i epizodycznych; historycznych i fikcyjnych) – opowiada o najciekawszym wydarzeniu, ulubionej postaci, uzasadniając swój wybór
<p>Wędrujemy po Afryce wraz ze Stasiem i Nel. Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać podstawowe informacje o świecie przedstawionym – określa czas i miejsca akcji – opowiada o niektórych wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach zachowując ich ciąg przyczynowo-skutkowy – tworzy ogólny plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach ze zrozumieniem ich ciągu przyczynowo-skutkowego – opowiada o kluczowych przygodach bohaterów – tworzy szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o kluczowych przygodach bohaterów, uzasadnia ich znaczenie dla przebiegu akcji – pisze opowiadanie twórcze z dialogiem i opisem miejsca

<p>Które cechy Stasia pomogły dzieciom uratować się po porwaniu i ucieczce? Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi w prosty sposób scharakteryzować głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze prostą charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze charakterystykę, uwzględniając zachowanie i umiejętności oraz wiedzę bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady umiejętności i wiedzy bohatera, wskazuje ich przydatność w różnych sytuacjach opisanych w utworze – pisze charakterystykę Stasia, uwzględniając dojrzewanie Stasia i zmianę jego cech – ocenia postawę moralną i patriotyczną bohatera
<p>Afrykańskie safari, czyli przewodnik dla... turystów. Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę i obyczaje panujące w Afryce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę i obyczaje panujące w Afryce – zna cechy przewodnika turystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyrodę i obyczaje panujące w Afryce, powołując się na konkretne fragmenty z powieści – tworzy przewodnik turystyczny na podstawie książki
<p>Do jakiego gatunku należy książka <i>W pustyni i w puszczy</i>? Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest powieść 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy powieści: narrator, liczba postaci, wielość wątków, akcja 	<ul style="list-style-type: none"> – określa cechy powieści (proza, narrator, liczba postaci i wątków, akcja, szerokie tło) 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, że utwór Sienkiewicza jest powieścią podróżniczo-przygodową
<p>Jak powstaje film? Władysław Ślesicki, scenariusz Władysław Ślesicki, scenopis</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta ze zrozumieniem fragment powieści – zna terminy: <i>scenariusz</i>, <i>scenopis</i> – ogląda film (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> – zna budowę scenariusza – wie, czym jest adaptacja filmowa 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje tekst literacki, scenariusz i scenopis, wskazuje różnice między tymi tekstami – zna środki filmowe potęgujące napięcie – podaje przykłady adaptacji filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera środki wyrazu filmowego do budowania napięcia (na wskazanym materiale) – pisze scenariusz na podstawie tekstu literackiego
<p>Zaimek i jego funkcja w zdaniu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są zaimki – rozpoznaje niektóre zaimki w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> – zna rodzaje zaimków – wskazuje zaimki w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – zna funkcje zaimków w zdaniu – przekształca tekst, stosując zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> – określa funkcję zaimków w zdaniu
<p>Nie moja wina, że czuje się nieswój. Pisownia przeczenia <i>nie</i> z zaimkami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna zasady pisowni <i>nie</i> z większością części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> – zasadniczo stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna odstępstwa od reguły 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami oraz innymi częściami mowy, pamięta o wyjątkach

Zakręty ortografii. Przeczenie „nie” z zaimkami. Podsumowanie pisowni przeczenia „nie” z różnymi częściami mowy Agnieszka Frączek, <i>Nie ten smok</i>		– zna zasady pisowni <i>nie</i> z częściami mowy i zazwyczaj je stosuje	– zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy i stosuje je w praktyce	
Artyści z ambicjami – Rola mola Małgorzaty Strzałkowskiej Małgorzata Strzałkowska, <i>Rola mola</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem	– ocenia postawę bohaterów – tworzy zwroty z wyrazami: <i>śmiech, śmiać się</i> – recytuje wiersz	– wyjaśnia, na czym polega komizm wiersza – tworzy zwroty z wyrazami: <i>śmiech, śmiać się</i> i umie zastosować je w wypowiedzi – pisze opowiadanie o najśmieszniejszej historii	– zna różnicę między ambicją i chorą ambicją – wskazuje cechy bajki – wymienia programy komediowe – interpretuje tekst satyryczny
Śmiech na sali... kinowej <i>Śmiech w filmie</i>	– wymienia przykłady komedii filmowych – wie, co to jest antonim – podaje przykład antonimu	– określa elementy komizmu postaci	– podaje przykłady popularnych chwytów komediowych – występuje w pantomimie – formułuje opinię o wybranym filmie (zgodnie z podanym schematem)	– samodzielnie formułuje opinię o wybranym filmie
Przed sprawdzianem	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – rozpoznaje zaimki w tekście – wie, czym są plany filmowe	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozpoznaje zaimki w tekście – zna rodzaje planów filmowych	– wskazuje części mowy, z którymi częstka <i>nie</i> jest zapisywana oddzielnie – podaje antonimy do wskazanych wyrazów	– redaguje dedykację, pisze opinię na temat ulubionego filmu
Piszemy sprawdzian.	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Rozdział VI. Dbam o Polskę				
O postawach Polaków wyrażających szacunek dla ojczyzny. Antoni Słonimski, <i>Polska</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem i stara się określić, kim jest podmiot liryczny	– wskazuje podmiot liryczny i adresata wiersza – wypowiada się w dyskusji	– wymienia epitety użyte w wierszu, wyjaśnia ich funkcje – dyskutuje o postawach ludzi wobec ojczyzny	– rzeczowo dyskutuje o postawach ludzi wobec ojczyzny, powołując się na różne przykłady

		– podejmuje próbę wzięcia udziału w dyskusji według wskazówek z podręcznika		– pisze pracę na temat swoich powinności wobec ojczyzny	– poprawnie pisze ciekawą pracę na temat swoich powinności wobec ojczyzny
Jest taki statek, co się zwie „Purpura”, jest taki port, co się „Polska” zowie. Henryk Sienkiewicz, <i>Legenda żeglarska</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – opowiada treść legendy	– odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych – zna cechy legendy	– wyszukuje fragmenty opisujące okręt – formułuje zasady, którymi powinni się kierować Polacy wobec swojej ojczyzny	– odczytuje znaczenia przenośne okrętu – wyszukuje związki między sytuacją statku a sytuacją Polski na przełomie XVIII i XIX wieku – tworzy własny tekst zakończenia legendy na podstawie znajomości sytuacji politycznej Polski w dalszych latach	
Ojej! Nowa część zdania do zapamiętania – wykrzyknik.	– wie, czym jest wykrzyknik – potrafi wymienić najbardziej typowe wykrzykniki	– rozpoznaje wykrzykniki w wypowiedziach	– poprawnie wskazuje wykrzykniki w wypowiedziach – tworzy scenki z użyciem wykrzykników	– odróżnia wykrzyknik od innych części mowy	
Oczywiście lub niestety. Jak partykuły zmieniają znaczenie wypowiedzi	– wie, czym jest partykuła – potrafi wymienić najbardziej znane partykuły	– rozpoznaje partykuły w wypowiedziach	– wyszukuje partykuły w zdaniach – używa partykuł do modyfikacji znaczenia wypowiedzi	– wyraża różne intencje za pomocą partykuł – pisze emocjonalną wypowiedź z użyciem wykrzykników i partykuł	
Talenty można rozwijać lub... zakopać. <i>Przypowieść o talentach</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyjaśnia dosłowne znaczenie przypowieści	– wie, czym jest przypowieść – opisuje postawy przedstawione w przypowieści	– wyjaśnia, czym jest przypowieść i jakie są jej cechy charakterystyczne – wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie przypowieści – opisuje i ocenia postawy przedstawione w przypowieści – bierze udział w rozmowie o sposobach na pomnażanie talentów – pisze o swoich talentach	– rzeczowo i logicznie dyskutuje o sposobach na pomnażanie talentów, wykazując się pomysłowością – pisze o swoich talentach, wykazując się nie tylko poprawnością językową, lecz także samoświadomością	

<p>„Kto powiedział i kiedy, że Mickiewicz to nie raper?” Wiesław Tupaczewski, <i>Rap Tadeusz</i></p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem – słucha uważnie nagrania</p>	<p>– ma świadomość nawiązania do tytułu poematu A. Mickiewicza – wyszukuje wyrazy i zwroty charakterystyczne dla języka potocznego</p>	<p>– odczytuje nawiązanie do tytułu poematu A. Mickiewicza – zastępuje potoczne słowa i zwroty synonimami z języka literackiego</p>	<p>– zna zasady etykiety językowej – sporządza słownik gwary uczniowskiej</p>
<p>Jakie obrazy z polowania pokazuje A. Mickiewicz we fragmencie <i>Pana Tadeusza</i>? Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz (Polowanie)</i></p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem – tworzy plan polowania</p>	<p>– na podstawie planu opowiada o polowaniu</p>	<p>– mówi o zwyczajach szlacheckich opisanych w <i>Panu Tadeuszu</i> (odwołanie do 5 klasy)</p>	<p>– wykorzystuje cytaty w swojej wypowiedzi</p>
<p>Polowanie odegrane na rogu – połączenie poezji i muzyki Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz (Gra Wojskiego)</i></p>	<p>– wie, co to jest zgrubienie</p>	<p>– wyszukuje we fragmencie środki stylistyczne</p>	<p>– wyszukuje we fragmencie środki stylistyczne i wyjaśnia ich funkcje – wie, co to jest zgrubienie i jaką funkcję może pełnić w tekście – opisuje obrazy poetyckie przywołane w grze Wojskiego – recytuje wybrany fragment</p>	<p>– podaje, jak poeta oddziałuje na słuch odbiorcy – określa, co, jego zdaniem, byłoby lepszą ilustracją przywołanego fragmentu <i>Pana Tadeusza</i>, i uzasadnia swoje zdanie</p>
<p>Na jakie części dzielą się wyrazy podczas odmiany?</p>	<p>– wie, czym są temat i końcówka wyrazu – wie, że są wyrazy, które nie mają końcówki w niektórych formach odmiany</p>	<p>– wyróżnia w wyrazie temat i końcówkę – wie, czym jest temat oboczny – wie, czym jest tzw. e ruchome w wyrazach</p>	<p>– wskazuje w temacie głoski oboczne – wskazuje e ruchome w wyrazach – układa zdania z parami wyrazów wyjaśniającymi występowanie e ruchomego</p>	<p>– wskazuje w tekście wyrazy z e ruchomym i wyjaśnia, na czym polegają błędy w ich użyciu</p>
<p>Pełni nadziei płynącej z poezji Polonii – piszemy poprawnie zakończenia rzeczowników. <i>Zakręty ortografii.</i> <i>Pisownia -i, -ii, -ji w zakończeniach rzeczowników</i></p>	<p>– wie, że istnieją zasady ortograficzne dotyczące pisowni <i>-i, -ji, -ii</i> w zakończeniach rzeczowników, i pobieżnie je zna</p>	<p>– zna zasady ortograficzne dotyczące pisowni <i>-i, -ji, -ii</i> w zakończeniach rzeczowników</p>	<p>– zapisuje formy wyrazowe zgodnie z zasadami ortograficznymi</p>	<p>– tworzy poprawne formy D., C. i Ms. liczby pojedynczej rzeczowników pospolitych rodzaju żeńskiego zakończonych na <i>-ja</i> – tworzy poprawne formy D., C. i Ms. liczby pojedynczej żeńskich</p>

<p>Agnieszka Frączek, <i>Pięciu kowboi i rycerz w zbroi</i></p>				<p>nazw własnych zakończonych na <i>-ja</i></p>
<p>Promujemy język polski i polską kulturę. <i>Ustawa o języku polskim</i> Małgorzata Strzałkowska, <i>Zagadka, Dobrze, bo polskie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta ze zrozumieniem fragment <i>Ustawy o języku polskim</i> – wyszukuje wyrazy dźwiękonaśladowcze w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – ćwiczy czytanie łańcuchów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego język polski może sprawiać kłopoty osobom, które się go uczą – wyjaśnia sens dwuwiersza Mikołaja Reja – wymienia osoby, miejsca, produkty, potrawy (w tym regionalne), przedmioty, które mogłyby promować Polskę 	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera najważniejszy, jego zdaniem, zapis ustawy i uzasadnia swój wybór – wymyśla hasło promujące język polski – proponuje, jak zorganizować w szkole Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego – wyjaśnia określenie <i>patriotyzm konsumencki</i> – pisze tekst argumentacyjny
<p>Co to znaczy: polegać na kimś jak na Zawiszy? <i>Hymn harcerski,</i> A. Niedziela-Strobel, <i>Zachowała się jak trzeba</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – pamięta, czym jest hymn – opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – odwołuje się do tradycji rycerskich – opisuje postawę bohaterki utworu <i>Zachowała się jak trzeba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jakich okolicznościach składa się ślubowanie (przrzeczenie) – wyjaśnia znaczenie słów: <i>polegać na kimś jak na Zawiszy</i> – wymienia cechy „Inki” – podaje informacje na temat bohatera swojej szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę bohaterki – wyjaśnia, dlaczego do „Inki” można odnieść słowa: <i>polegać na kimś jak na Zawiszy</i>
<p>Uczymy się pisać list oficjalny. A. Niedziela-Strobel, <i>Zachowała się jak trzeba</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, z jakich podstawowych elementów jest zbudowany list 	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próbę zredagowania listu oficjalnego według podanego schematu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna elementy składowe listu oficjalnego i wie, czym się różni od listu prywatnego – używa zwrotów grzecznościowych – stosuje odpowiednie formy językowe, w tym formuły początku i końca, w zależności od typu listu, sytuacji nadawcy i osoby adresata – redaguje list oficjalny według podanego schematu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna graficzne rozmieszczenie komponentów listu oficjalnego – poprawnie używa zwrotów grzecznościowych – redaguje list oficjalny

<p>Każdy ma w życiu swoje „Westerplatte”... Jan Paweł II, <i>Homilia skierowana do młodej zgromadzonej na Westerplatte</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych – rozumie, czym jest symbol 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych i w płaszczyźnie przenośnej – odczytuje symbole w tekście homilii – bierze udział w rozmowie na temat najważniejszych dla siebie wartości – pisze pracę o swoim Westerplatte 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wartości, o których przypomina papież – rzeczowo i emocjonalnie dyskutuje na temat najważniejszych dla siebie wartości – poprawnie pisze pracę o swoim Westerplatte
<p>Przed sprawdzianem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozpoznaje środki stylistyczne – zna rodzaje planów filmowych – rozpoznaje wykrzykniki w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie cytatu – rozpoznaje wykrzykniki w tekście i określa, jakie uczucia wyrażają – zamienia zastosowane zgrubienia, tak aby wyrazić pozytywne odczucia – wskazuje oboczności w temacie – wskazuje wyrazy, w których występuje e ruchome – redaguje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje list oficjalny, uzasadniając swoją prośbę w nim zawartą
<p>Piszemy sprawdzian.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wykonywać polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – na ogół poprawnie wykonuje polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
<p>Rozdział VII. Smak przygody</p>				
<p>Obieżyświat czy domator? Oceniamy głównego bohatera książki <i>W 80 dni dookoła świata</i>. Juliusz Verne, <i>W 80 dni dookoła świata</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje bohaterów – pobieżnie opowiada fabułę 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniu opisanym we fragmencie powieści – przedstawia cechy głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera – podaje synonimy słowa <i>obieżyświat</i> – podaje antonimy słowa <i>obieżyświat</i> – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych oraz słownika antonimów – pisze charakterystykę bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera, ilustrując jego cechy cytatami z tekstu – pisze wyczerpującą charakterystykę bohatera

<p>Dlaczego podróże pociągają ludzi? Juliusz Verne, <i>W 80 dni dookoła świata</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ogólny plan wydarzeń – stara się opowiedzieć o swojej podróży 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy szczegółowy plan wydarzeń – opisuje ciekawą podróż 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje punkty szczególnie ważne dla przebiegu akcji – określa gatunek powieści – opowiada o przygotowaniach do podróży w swoim domu – wymienia tytuły książek podróżniczo-przygodowych 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy, które świadczą o tym, że przedstawiony fragment to powieść podróżniczo-przygodowa – odpowiada na pytanie zawarte w temacie; podaje argumenty na potwierdzenie tezy
<p>Dziecko i dzieciństwo – czym się różnią rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest rzeczownik 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje rzeczowniki abstrakcyjne wśród podanych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> – dopasowuje rzeczowniki abstrakcyjne do przysłów
<p>Znamy już wszystkie części mowy!</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna części mowy – wie, że dzielą się na odmienne i nieodmienne 	<ul style="list-style-type: none"> – zna części mowy odmienne i nieodmienne – wskazuje w tekście poznane części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – rozpoznaje formy gramatyczne części mowy odmienne 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie rozpoznaje formy gramatyczne części mowy odmienne
<p>Kto chce być wewnątrz zdarzeń, a kto woli być widzem? Jeremi Przybora, <i>No i jak tu nie jechać?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – zauważa dwie przeciwstawne postawy 	<ul style="list-style-type: none"> – określa postawę podmiotu lirycznego – próbuje się wypowiedzieć o przeciwstawnych postawach – wie, czym jest pytanie retoryczne – za pomocą poleceń określa rytm wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy dwóch postaw wymienionych przez poetę – bada budowę wiersza – zauważa pytanie retoryczne, określa rytm wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady swojego zachowania w różnych sytuacjach świadczące o byciu widzem lub uczestniczeniu w zdarzeniach – potrafi wskazać związek między budową a treścią wiersza
<p>Bohaterowie na tropach przygody. Alfred Szklarski, <i>Tomek u źródeł Amazonki</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – ma pobieżną wiedzę na temat treści utworu – wspólnie z innymi wykonuje plan charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje elementy świata przedstawionego – określa czas i miejsce akcji – przedstawia wydarzenia opisane w utworze – wie, czym jest powieść przygodowa – wykonuje plan charakterystyki – wskazuje cechy tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg akcji we fragmencie powieści – wskazuje cechy powieści przygodowej we fragmencie utworu – charakteryzuje tytułowego bohatera – pisze opowiadanie o dalszych losach bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy powieści przygodowej we fragmencie utworu i na podstawie innych znanych mu tekstów – charakteryzuje tytułowego bohatera, umiejętnie korzystając z konstrukcji podanych w ćwiczeniach

					<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie pisze ciekawe opowiadanie o dalszych losach bohatera – tworzy scenariusz filmowy na podstawie fragmentu książki lub napisanego opowiadania
<p>Znawstwo pisowni, doradztwo językowe, poradnictwo ortograficzne. <i>Zakręty ortografii.</i> <i>Zakończenia</i> <i>-stwo, -ctwo, -dztwo</i> Agnieszka Frączek, Guzik</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że istnieją różne sposoby zapisywania rzeczowników o podobnie brzmiących zakończeniach: <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> – tworzy rzeczowniki zakończone na <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> od podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zasady pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> – tworzy rzeczowniki zakończone na <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> od podanych wyrazów i poprawnie je zapisuje – tworzy tekst z użyciem rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> w tekście i omawia zastosowaną przy ich tworzeniu regułę – tworzy tekst z użyciem poprawnie zapisanych rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dztwo, -stwo</i> 	
<p>Co za fantastyczne zakończenie roku! Projektujemy film na podstawie fragmentu książki „Felix, Net i Nika”. Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz Gang <i>Niewidzialnych Ludzi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest powieść sensacyjno-przygodowa – wskazuje podstawowe elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> – właściwie rozpoznaje elementy świata przedstawionego – wskazuje cechy bohaterów – pisze w prosty sposób dalszy ciąg przygód bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie rozpoznaje cechy powieści sensacyjno-przygodowej – opisuje świat przedstawiony we fragmencie powieści – samodzielnie charakteryzuje bohaterów – pisze według własnego pomysłu dalszy ciąg przygód bohaterów – tworzy według wskazówek scenariusz filmu na podstawie fragmentu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie charakteryzuje bohaterów, cytując odpowiednie fragmenty z tekstu – w sposób poprawny pisze ciekawy dalszy ciąg przygód bohaterów – samodzielnie opracowuje scenariusz filmu na podstawie przeczytanego fragmentu 	
<p>Wiemy, jak poprawnie składać słowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe pojęcia z zakresu składni – wie, czym są grupa podmiotu i grupa orzeczenia, niekiedy potrafi je wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> – wspólnie z klasą tworzy słownik pojęć składniowych – wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy słownik pojęć składniowych – określa funkcje wyrazów w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> – ma opanowane wszystkie pojęcia z zakresu składni – bezbłędnie dokonuje analizy zdania pojedynczego oraz rozpoznaje rodzaje zdań złożonych 	

			<ul style="list-style-type: none"> – w większości przypadków używa odpowiednich spójników do łączenia zdań składowych – w prostych przykładach dopasowuje wykresy do zdań 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie stosuje ortografię w zdaniach pojedynczych i złożonych – używa odpowiednich spójników do łączenia zdań składowych – oddziela zdania składowe w zdaniach złożonych – dopasowuje wykresy do zdań 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie stosuje ortografię w zdaniach pojedynczych i złożonych – potrafi odpowiednio zastosować spójniki – zarówno z punktu widzenia składni, logiki zdania, jak i z punktu widzenia stylistyki
<p>Jakie cechy Janka pozwoliły mu dotrzeć na bieżąco? Jan Mela, <i>Poza horyzonty</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa autora i bohatera tekstu – podejmuje próbę napisania listu - podziękowania 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohatera tekstu – pisze prosty list-podziękowanie – tworzy proste hasło reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenie motta – wyjaśnia znaczenie nazwy fundacji Jana Meli – pisze list-podziękowanie – wspólnie z grupą opracowuje trasę wycieczki – tworzy hasło reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie motta – bezbłędnie pisze wyczerpujący list-podziękowanie – samodzielnie opracowuje trasę wycieczki – tworzy poprawne i zgodne z zasadami reklamy hasło reklamowe 	
<p>„Ciekawe życie mają tylko ci, którzy potrafią tę ciekawość dostrzec” – przygody trojga przyjaciół z powieści Rafała Kosika. Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi</i> –świat przedstawiony: bohaterowie, czas i miejsce wydarzeń, plan wydarzeń [lektura czytana w całości]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia w sposób podstawowy elementy świata przedstawionego – wskazuje pojedyncze cechy bohaterów – opowiada o ich przygodach 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje świat przedstawiony w powieści – charakteryzuje bohaterów – układa plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikuje swoją wersję wydarzeń z fabułą książki – charakteryzuje bohaterów, odnosząc się do ich przygód i przyjmowanych postaw 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia fabułę, umiejscawiając poszczególne wydarzenia w elementach świata przedstawionego – samodzielnie charakteryzuje bohaterów, cytując odpowiednie fragmenty z tekstu 	
<p>„Musimy tylko działać wspólnie. To nasz jedyna szansa” – dzięki jakim cechom bohaterowie wyszli cało z trudnych sytuacji?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy bohaterów – podejmuje próbę napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy bohaterów w kontekście ich zachowań – pisze charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zalety i wady każdego z bohaterów – wskazuje, jakie umiejętności i cechy osobowości pozwoliły bohaterom wyjść cało z trudnych sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o zyskach ze współdziałania ludzi – poprawnie pisze charakterystykę, potwierdzając spostrzeżenia umiejętnie zastosowanymi cytatami 	

Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i>			– pisze wyczerpującą charakterystykę, odwołując się do fragmentów książki	
„Jestem sztuczną inteligencją. To coś więcej niż być człowiekiem” – jakie korzyści i zagrożenia są związane ze światem rozwiniętej technologii? Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i>	– wie, że istnieją korzyści i zagrożenia związane ze światem rozwiniętej technologii	– zauważa korzyści i zagrożenia związane ze światem rozwiniętej technologii – podejmuje próbę uczestniczenia w dyskusji	– wyjaśnia, jakie korzyści i zagrożenia są związane ze światem rozwiniętej technologii – uczestniczy w dyskusji – podaje argumenty – szuka informacji w różnych źródłach	– rzeczowo dyskutuje o korzyściach i zagrożeniach związanych ze światem rozwiniętej technologii, odwołując się do różnych przykładów i doświadczenia – szuka informacji w różnych źródłach, poddaje je krytycznej analizie
„Felix, Net i Nika”, czyli jakie gatunki powieści można jeszcze znaleźć w utworze Rafała Kosika? Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i>	– wie, że istnieją różne rodzaje powieści	– wymienia cechy różnych rodzajów powieści: sensacyjna, kryminalna, grozy, science fiction	– wskazuje w utworze cechy różnych rodzajów powieści: sensacyjna, kryminalna, grozy, science fiction – wyszukuje cytaty w książce	– wskazując cechy różnych rodzajów powieści w omawianej książce, potrafi je uargumentować, odnosząc się do właściwych fragmentów
Przed sprawdzianem	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – podejmuje próbę stworzenia opowiadania twórczego	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – zastępuje podane określenie synonimem – rozpoznaje cechy głównego bohatera – pisze proste opowiadanie twórcze	– zastępuje podane określenie właściwym synonimem – wyjaśnia znaczenie podanego określenia – w większości przypadków używa wyrazów z właściwymi zakończeniami – redaguje opowiadanie twórcze	– wypisuje rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne – używa wyrazów z właściwymi zakończeniami – tworzy ciekawe i poprawne językowo opowiadanie twórcze
Piszemy sprawdzian.	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Kartki z kalendarza				

<p>Oddajemy hołd poległym harcerzom. Jerzy Dargiel, <i>Harcerski marsz żałobny</i></p>	– czyta tekst	– rozpoznaje adresata wiersza	– wie, czym się zajmowali harcerze w Szarych Szeregach	– wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny oddaje hołd poległym harcerzom
<p>Droga do niepodległości. Józef Piłsudski, przemówienie do żołnierzy (fragmenty); Tadeusz Kasprzycki, przemówienie do żołnierzy (fragmenty)</p>	– słucha tekstu ze zrozumieniem	– wie, czym jest notatka biograficzna	– analizuje teksty źródłowe – redaguje notkę biograficzną (Józef Piłsudski) – charakteryzuje styl przemówień na przykładzie podanych fragmentów tekstów	– gromadzi informacje na temat miejsc związanych z historią (w swojej okolicy) i przedstawia te informacje w formie prezentacji
<p>O jakim Bożym Narodzeniu mówi Matka Teresa z Kalkuty? Matka Teresa z Kalkuty, <i>Zawsze wtedy jest Boże Narodzenie</i></p>	– czyta utwór	– wie, czym jest notatka biograficzna	– redaguje notkę biograficzną (Matka Teresa z Kalkuty) – wyjaśnia związek tekstu z Bożym Narodzeniem	– tworzy zasady postępowania człowieka wrażliwego
<p>Kto puka do naszych drzwi? – rozmawiamy o akceptacji i tolerancji. Ernest Bryll, <i>Ktoś pukał</i></p>	– rozmawia na temat Święta Trzech Króli	– wie, że Trzej Królowie byli przybyszami z dalekich krajów	– zastanawia się nad problemem akceptacji i tolerancji wobec innych ludzi	– rzeczowo dyskutuje na temat tolerancji i akceptacji innych, odwołując się do innych tekstów kultury i doświadczeń życiowych
<p>Pomnik z prawdy dla walczących o prawdę. Leszek Andrzej Mroczkowski, <i>Ostatni list do Matki</i></p>	– czyta tekst	– zna podstawowe fakty związane z podziemiem antykomunistycznym	– zna najważniejsze fakty związane z podziemiem antykomunistycznym – przypomina nazwiska Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny	– rozmawia o wartościach, o które walczyli żołnierze wyklęci
<p>Nie tylko śmigus dyngus. ks. Jan Twardowski, <i>Wielkanocny pacierz</i></p>	– czyta ze zrozumieniem tekst	– wypowiada się o nastroju wiersza – redaguje proste życzenia wielkanocne dla osoby wypowiadającej się w wierszu	– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta wielkanocne – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście)	– wyjaśnia, jaką postawę reprezentuje podmiot liryczny – poprawnie i w sposób ciekawy redaguje tekst życzeń

				– redaguje tekst życzeń wielkanocnych dla osoby wypowiadającej się w wierszu	wielkanocnych dla osoby wypowiadającej się w wierszu
	<p>Witaj, majowa jutrenko! Józef Relidzyński, <i>Radosny dzień</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst – wie, z czym wiąże się data 3 maja 	<ul style="list-style-type: none"> – określa nastrój utworu – przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z dostępnych źródeł informacji – wypowiada się na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – tworzy notatkę według własnej koncepcji (np. graf, tabela), zapisuje informacje na temat: Komisji Edukacji Narodowej, Sejmu Czteroletniego, Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia nawiązania do wydarzeń historycznych zawarte w tekście – odczytuje informacje na temat obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie. Potrafi analizować i interpretować dzieła plastyczne. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne.

Lektury omawiane w całości w kl. 6:

I okres

- Kornel Makuszyński *Szatan z siódmej klasy*
- Bolesław Prus *Katarynka*
- John Ronald Reuel Tolkien *Hobbit, czyli tam i z powrotem*

II okres

- Henryk Sienkiewicz *W pustyni i w puszczy*
- Rafał Kosik *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych i formy aktywności, które będą oceniane na zajęciach.

Formami pracy ucznia podlegającymi ocenie i sposobami ich oceny są:

- 1) odpowiedź ustna ucznia;
- 2) kartkówka dotycząca materiału z maksymalnie trzech ostatnich tematów realizowanych, nie musi być zapowiadana;
- 3) pisemne prace kontrolne – prace klasowe (sprawdziany), obejmujące wiedzę i umiejętności z danego działu programowego lub większą partię materiału określoną przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, termin i zakres winien być odnotowany w dzienniku lekcyjnym;
- 4) zadania i ćwiczenia wykonywane samodzielnie na zajęciach edukacyjnych, przy tablicy;
- 5) praca na lekcji – wykonywanie zadań i ćwiczeń, samodzielnie napisane notatki, prace w postaci dłuższych wypowiedzi pisemnych lub samodzielnie rozwiązane zadania w zeszycie lub na karcie pracy - wykonane w czasie lekcji;
- 6) zadania, ćwiczenia i inne prace - wykonane jako praca domowa w zeszycie;
- 7) prezentacja pracy zespołowej;

- 8) wytwory, prezentacje;
- 9) inne aktywności (wynikające ze specyfiki przedmiotu), np.: praca praktyczna z wykorzystaniem komputera, recytacja, kompetencje czytelnicze – znajomość treści lektur, dyktanda.

Wskazane jest posiadanie tekstu lektury w czasie jej omawiania.

- **kryteria do zadań rozszerzonej odpowiedzi (dla kl. 4 - 6 szkoły podstawowej):**
 - treść (3 p.)
 - kompozycja (1 p.)
 - styl (1 p.)
 - język (2 p.)
 - (2 p. – dopuszczalne 4 błędy, 1 p. – dopuszczalne 5 - 6 błędów, 0 p. – powyżej 6 błędów)
 - ortografia (2 p.)
 - (2 p. - dopuszczalne 3 błędy; 1 p. – dopuszczalne 4 – 5 błędów; 0 p. – 6 i więcej błędów)
 - interpunkcja (1 p. – dopuszczalne 4 błędy)

W przypadku, jeśli praca jest krótsza niż wskazana objętość, uczeń otrzymuje punkty tylko za treść; jeśli praca jest nie na temat, uczeń nie otrzymuje punktów za treść.

- **zasady oceniania krótkiej formy wypowiedzi (dla szkoły podstawowej)**
(np. zaproszenie, podziękowanie, list motywacyjny, życzenia, ogłoszenie, dedykacja):
 - treść i forma (2 p.)
 - poprawność językowa i ortograficzna (1 p.)

1 p. (łącznie nie więcej niż dwa błędy językowe, ortograficzne, interpunkcyjne);

0 p. (łącznie trzy lub więcej błędów językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

▪ **zasady oceniania dyktanda (dla szkoły podstawowej dla kl. 4 - 6 szkoły podstawowej):**

Każde dyktando poprzedzone jest przypomnieniem określonych zasad pisowni i ćwiczeniami ortograficznymi. Maksymalna ilość punktów za dyktando:

- 100 (brak błędów)

Kategoria błędów:

- I kategoria - wyrazy z „ó, u, rz, ż, ch, h” – za każdy błąd minus 6 pkt;
- II kategoria - minus 2 pkt: wielka i mała litera, łączna i rozdzielna pisownia wyrazów, zmiękczenia, utrata dźwięczności, udźwięcznienie, wyrazy z „om, em, on, en, ę, ą”, wyraz z „i” i „j”;
- III kategoria - minus 1 pkt: opuszczone literki, dodane literki, opuszczony wyraz, błędne przeniesienia wyrazów, interpunkcja.

Za błąd typowy (powtórzenie kilka razy tego samego błędu w wyrazie) należy odjąć punkty tylko raz.

Niektóre dyktanda mogą sprawdzać wybraną zasadę ortograficzną (np. przede wszystkim pisownię „nie” z różnymi częściami mowy), w związku z tym punktacja błędów może ulec zmianie.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.

1. Za przewidywaną roczną ocenę klasyfikacyjną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia, zgodnie z terminem i trybem ustalonym w statucie szkoły.
2. Uczeń lub jego rodzice mogą ubiegać się w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej. Wniosek o możliwość pisania dodatkowego rocznego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, zwanego dalej dodatkowym sprawdzianem, powinien zawierać uzasadnienie. Wniosek składa się w sekretariacie szkoły.

3. Dyrektor ustnie przekazuje prośbę o podwyższenie oceny nauczycielowi prowadzącemu dane zajęcia edukacyjne, z prośbą o przygotowanie dodatkowego rocznego sprawdzianu oraz informuje nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu o konieczności weryfikacji sprawdzianu oraz obecności w czasie pisania przez ucznia sprawdzianu i sposobu sprawdzania pracy ucznia.
4. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia ustala termin pisania sprawdzianu z uczniem, a następnie przez dziennik elektroniczny lub telefonicznie przekazuje rodzicom ucznia informacje o terminie oraz formie dodatkowego sprawdzianu. Informację o powiadomieniu rodziców nauczyciel prowadzący dane zajęcia zapisuje w dzienniku elektronicznym.
5. Dodatkowy sprawdzian ma formę pisemną i obejmuje wymagania na wszystkie oceny edukacyjne, określone w wymaganiach edukacyjnych. Egzamin z informatyki, plastyki, muzyki, techniki oraz wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych. Egzamin zaliczeniowy z języka obcego może mieć formę pisemną i ustną.
6. Dodatkowy sprawdzian wiedzy i umiejętności odbywa się najpóźniej na trzy dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej, a wyniki sprawdzianu muszą być przedstawione dyrektorowi szkoły najpóźniej dzień przed zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.
7. Zasady konstrukcji są takie jak przy konstruowaniu innych prac pisemnych i zostały ustalone w statucie.
8. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia przygotowuje dodatkowy sprawdzian wiedzy i umiejętności i przekazuje go do zweryfikowania zgodnie z zasadami opisanymi w ust. 9.
9. Sprawdzian konstruowany i sprawdzany jest przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia, ale jego struktura, normy % do ustalenia oceny oraz sposób sprawdzania pracy są weryfikowane przez innego nauczyciela uczącego tego samego przedmiotu lub przedmiotu pokrewnego, a jeżeli takiego nauczyciela nie ma w szkole, weryfikacji dokonuje dyrektor.
10. Sprawdzian przeprowadza się w obecności innego nauczyciela, który zweryfikował poprawność tego sprawdzianu.
11. Weryfikacja, o której mowa w ust. 9, potwierdzona zostaje czytelnym podpisem nauczyciela weryfikującego na proponowanym sprawdzianie i na sprawdzonej pracy.
12. Wyniki dodatkowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności są ostateczne.
13. Oceniony sprawdzian zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy oddziału, a ocenę nauczyciel prowadzący dane zajęcia wpisuje do dziennika elektronicznego.

14. Poprawa oceny rocznej następuje w przypadku, gdy sprawdzian został napisany na wyższą ocenę niż ocena przewidywana, wtedy nauczyciel wystawia ocenę roczną zgodną z oceną na dodatkowym rocznym sprawdzianie wiedzy i umiejętności.
15. Ocena roczna ustalona w wyniku dodatkowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności nie może być niższa od oceny przewidywanej niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.